

Załącznik
do uchwały Nr XL/337/13
Rady Miasta Międzyrzec Podlaski
z dnia 16 grudnia 2013r.

**Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych
Miasta Międzyrzec Podlaski
na rok 2014.**

Wprowadzenie.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określa kierunki prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w oparciu o zadania własne miasta wyznaczone:

- Ustawą z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012, poz. 1356, z późn. zm.);
- Ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005, Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.);
- Narodowym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Wytycznymi Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Koncepcjami wypracowanymi przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Międzyrzec Podlaski na 2014 rok określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikłych z nadużywania alkoholu.

Zasoby służące rozwiązywaniu lokalnych problemów alkoholowych (łącznie z przemocą w rodzinie).

1) Biuro pełnomocnika – **Punkt Interwencyjno -
- Konsultacyjny
przy ul. Piłsudskiego 6**

2) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- 3 psychologów
- 3 pedagogów
- lekarz psychiatra
- komendant Komisariatu Policji
- z-ca kierownika MOPS
- pełnomocnik ds. profilaktyki i uzależnień
- konsultant w sprawach choroby alkoholowej, narkomanii i przemocy

3) Punkt Interwencyjno – Konsultacyjny dla osób uzależnionych, współuzależnionych i ofiar przemocy:

- Konsultant
- Psycholog
- Terapeuta uzależnień
- Trzeźwy alkoholik

4) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „PSYCHE”

Poradnia Terapii Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnień

5) Klub Abstynenta „Oaza Spokoju”

6) Grupa AA (Anonimowych Alkoholików)

7) Grupa AL.- ANON (dorośle osoby współuzależnione)

8) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna

9) Stacjonarne Zakłady Lecznictwa Odwykowego

Specjalistycznych świadczeń terapeutycznych osobom uzależnionym od alkoholu z terenu Międzyrzecza Podlaskiego udzielają:

- Ośrodek Szkoleniowo – Terapeutyczny w Doldze

- Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Suchowoli
- Oddział Odwykowy w Radzynie Podlaskim
- Oddział Odwykowy w Łukowie
- Oddział Odwykowy w Parczewie.

10) Psycholodzy i pedagodzy szkolni:

- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych
- Liceum Ogólnokształcące
- Zespół Szkół Ekonomicznych
- Zespół Placówek Oświatowych Nr 2
- Zespół Placówek Oświatowych Nr 3
- Zespół Placówek Oświatowych Nr 1

11) Sąd Rejonowy w Radzynie Podlaskim

- Wydział Rodzinny i Nieletnich
- Wydział Karny
- Kuratorzy zawodowi
- Kuratorzy społeczni

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na terenie miasta Międzyrzec Podlaski na rok 2014.

Cele Programu:

Podstawowym celem Programu jest:

- 1) rozpoznawanie specyfiki problemów alkoholowych na terenie miasta Międzyrzec Podlaski oraz potrzeb lokalnego środowiska w zakresie pomocy w ich rozwiązywaniu;
- 2) edukacja publiczna w zakresie:
 - informowania o konsekwencjach nadużywania alkoholu,
 - promocji zdrowego stylu życia, trzeźwości i abstynencji;
- 3) zmniejszanie rozmiarów aktualnie istniejących problemów alkoholowych;
- 4) zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych i tworzeniu innych patologii społecznych;
- 5) zwiększanie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z istniejącymi problemami;
- 6) stwarzanie warunków do prawidłowego rozwoju osobowościowego dzieci i młodzieży w oderwaniu od zjawisk patologicznych.

Warunkiem niezbędnym do osiągnięcia celów jest realizacja następujących zadań:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie działań kontrolnych i interwencyjnych w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz zasad obrotu napojami alkoholowymi;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Przez profilaktykę w Programie rozumie się zmniejszanie ryzyka używania substancji psychoaktywnych oraz związanych z ich używaniem problemów poprzez niedopuszczanie do poszerzenia się kręgu osób, szczególnie ludzi młodych eksperymentujących z legalnymi i nielegalnymi substancjami. Inaczej mówiąc profilaktyka wiąże się z podejmowaniem dwojakiego rodzaju działań: redukcją lub eliminacją czynników ryzyka jak i z wzmacnianiem czynników chroniących.

Zadanie I:

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

- Finansowanie przeprowadzania badań przez biegłych – psychiatrę i psychologa z listy rekomendowanej przez Sąd.
- Zakup usług terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu w programie ponadpodstawowym.
- Diagnozowanie problemów alkoholowych.
- Kontynuacja działań Punktu Interwencyjno – Konsultacyjnego w zakresie: nawiązywania życzliwego kontaktu z klientem, informacji o leczeniu, motywowania do leczenia, wsparcia po terapii podstawowej poprzez kontakt z konsultantem, trzeźwym alkoholikiem, terapeutą, psychologiem.
- Zapewnienie osobom uzależnionym kontaktu telefonicznego ze stowarzyszeniem osób żyjących w trzeźwości.
- Wspieranie działalności środowisk wzajemnej pomocy: klubu abstynenta, samopomocowych grup anonimowych alkoholików, trzeźwościowych ruchów przykościelnych.
- Udzielanie wsparcia instytucjom, organizacjom pozarządowym oraz grupom samopomocowym w realizacji zadań związanych z profilaktyką przeciwalkoholową oraz przemocą i innymi patologiami.
- Wspieranie szkoleń terapeutów w ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników lecznictwa odwykowego.

Zadanie II:

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

- Prowadzenie Punktu Interwencyjno – Konsultacyjnego przy ul. Piłsudskiego 6:
 - wyposażenie punktu w pomoce i sprzęt niezbędny do prowadzenia Punktu; (książki, broszury, ulotki profilaktyczne do przekazania zainteresowanym).
- Zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego:
 - przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek z art. 24 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012r., poz. 1356, z późn. zm.);
 - zaproszenie na rozmowę osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie o wystąpieniu przesłanek z art. 24 i/lub poddania się leczeniu odwykowemu;
- skierowanie w/w osoby na badania przez biegłych (psychiatrę i psychologa) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego (art. 25 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi);

- przygotowanie dokumentacji do Sądu;
- złożenie wniosku do Sądu o wszczęcie postępowania (art. 26 ust. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi);
- wnoszenie opłat sądowych.
- Rozpowszechnianie informacji o działalności pomocowej poprzez ulotki, media, Kościół.
- Nawiązanie pierwszego, pomocnego kontaktu psychologicznego z osobą współuzależnioną, przekazanie jej wiedzy o uzależnieniu, współuzależnieniu, sytuacji dzieci w rodzinie alkoholowej, wiedzy o zjawisku przemocy domowej oraz wiedzy o problemie pijących nastolatków.
- Dalsze rozwijanie systemu pomocy psychologicznej, prawnej i społecznej:
 - dyżury konsultanta, psychologa, trzeźwego alkoholika, terapeuty uzależnień;
 - koordynowanie i opracowywanie realizacji pomocy rodzinie i dziecku.
- Zapewnienie osobom współuzależnionym kontaktu telefonicznego ze stowarzyszeniem osób żyjących w trzeźwości.
- Zabezpieczenie całodobowych form pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie oraz rodzinom osób uzależnionych od alkoholu.
- Zakup usług terapeutycznych dla osób współuzależnionych.
- Dofinansowanie kolonii, wycieczek z programem profilaktycznym dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.

Zadanie III:

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym przeprowadzania pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i terapeutycznych.

- Trenowanie młodzieży szkolnej w zakresie niwelowania przemocy
- Organizowanie, finansowanie i wdrażanie profesjonalnych szkolnych programów profilaktycznych.
- Realizacja programów profilaktycznych i pogadanek.
- Promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia:
 - organizacja „Dnia Profilaktyki i Sportu”
 - organizacja Dnia Życia.
- Konkurs „Młodość – Trzeźwość”.
- Aktywny udział w ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych adresowanych do dzieci i młodzieży, mających na celu zapobieganie szkodom wyrządzonym przez alkohol i inne substancje zmieniające świadomość,
- Organizacja i współorganizacja lokalnych kampanii, imprez i konferencji adresowanych do dzieci, młodzieży i ich rodziców oraz grup zawodowych, mających na celu przeciwdziałanie powstawaniu nowych problemów alkoholowych,
- Współorganizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży – tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokojenie motywuje powstrzymywanie się od spożywania alkoholu:
 - zimowiska, kolonie i wycieczki;
 - współpraca z organizacjami młodzieżowymi, kościelnymi, sportowymi itp.
 - świetlica socjoterapeutyczna

w tym w ramach wsparcia lub powierzenia realizacji zadań publicznych zleczanych organizacjom pozarządowym i innym uprawnionym podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 z późn. zm.),

- Promowanie pozytywnych postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
- Inicjowanie działań na rzecz częstszego podejmowania interwencji przez funkcjonariuszy Policji oraz Straży Miejskiej w sytuacjach spożywania alkoholu w miejscach publicznych.
- Dystrybucja wśród kierowców materiałów edukacyjnych.
- Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18-tego roku życia.

Zadanie IV:

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

- Wspieranie materialne, edukacyjne i lokalowe grup samopomocowych oraz organizacji pozarządowych, fundacji i innych instytucji prowadzących statutową działalność służącą rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
- Organizacja Biura Pełnomocnika oraz zapewnienie środków finansowych na funkcjonowanie biura i na pobory pełnomocnika.
- Promocja imprez bezalkoholowych organizowanych przez instytucje, stowarzyszenia, osoby fizyczne.
- Organizacja pracy MKRPA i zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji.

Do inicjowania i podejmowania działań służących realizacji zadań zawartych w Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz do podejmowania czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddawania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego powołana jest Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w skład której wchodzi:

1. Zespół Interwencyjny
2. Zespół Profilaktyczny
3. Zespół ds. Kontroli

Za udział w pracach Komisji przysługuje wynagrodzenie:

- przewodniczącemu Komisji w wysokości 130 zł brutto;
 - członkom Komisji w wysokości 80 zł brutto;
- a) wyżej określone wynagrodzenie pełnego składu Komisji przysługuje za jedno posiedzenie w miesiącu;
 - b) posiedzenia wszystkich zespołów są płatne, przysługuje im wynagrodzenie jak dla członków Komisji, za dwa posiedzenia w miesiącu;
 - c) przewodniczący Komisji wchodzi w skład każdego zespołu.

Zadanie V:

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy oraz występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

- Kontynuacja współpracy zespołów dokonujących kontroli przestrzegania prawa w zakresie obrotu napojami alkoholowymi oraz przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia ze Strażą Miejską i Policją.
- Opiniowanie wniosków dotyczących zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miasta w sprawie liczby punktów sprzedaży oraz zasad ich usytuowania.
- Podejmowanie interwencji w przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym:
 - przeprowadzenie postępowania dowodowego przez Policję;
 - wniesienie aktu oskarżenia do sądu;
 - reprezentowanie miasta przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego (osoba upoważniona w drodze upoważnienia przez burmistrza: radca prawny lub adwokat).
- Prowadzenie kampanii informacyjnych służących zapoznaniu mieszkańców miasta z regulacjami dotyczącymi problematyki alkoholowej, w szczególności zasad sprzedaży napojów alkoholowych.

Zadanie VI:

W zakresie wspierania zatrudnienia socjalnego poprzez współudział w organizowaniu i finansowaniu centrów integracji społecznej.

Podejmowanie obowiązkowych działań nałożonych na organy samorządu gminnego Ustawą o zatrudnieniu socjalnym z dnia 13 czerwca 2003 (Dz. U. z 2011r. Nr 43, poz. 225 z późn. zm.) w przypadku utworzenia centrum integracji społecznej przez organizację pożytku publicznego.

Wskaźniki osiągnięcia celów:

- Liczba nowych przypadków uzależnienia od alkoholu.
- Średni wiek pacjentów zgłaszających się po raz pierwszy na leczenie odwykowe.
- Liczba osób doznających przemocy – korzystających z porad w Punkcie Interwencyjno – Konsultacyjnym.
- Liczba sprzedawców napojów alkoholowych uczestniczących w szkoleniach odmawiania sprzedaży alkoholu osobom nieletnim.
- Liczba młodzieży, rodziców i nauczycieli uczestniczących w szkolnych i pozaszkolnych programach profilaktycznych.
- Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w zorganizowanych formach wypoczynku.
- Ilość uszkodzeń i urazów związanych z wypadkami przy pracy i w domu, których powodem jest alkohol.
- Wiedza społeczności miasta o problematyce uzależnienia od alkoholu, współuzależnienia, leczenia odwykowego oraz przemocy w rodzinie.
- Ilość dolegliwości zaburzeń życia rodzinnego, w tym przemocy, zaniedbań z powodu nadużywania alkoholu.
- Udział nietrzeźwości wśród przyczyn naruszenia prawa i porządku publicznego.
- Liczba nietrzeźwych użytkowników dróg.

Finansowanie Programu będzie dokonywane w ramach środków przeznaczonych na realizację Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

pochodzących z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.